

VESZPRÉMI VÁRMEGYE

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Előfizetési ár:

Egész évre — 12 korona. Negyed évre — 3 korona.
Fél évre — 6 „ „ Egyes szám — 24 fillér.
Külső jogyzók, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
10 koronáért kapják a lapot. — Nyíltér petit sora 40 fillér.

Felelős szerkesztő:

Horváth Rezső dr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Galamb-utca 2. szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Fodor Ferenc könyvkeres-
kedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Eljegyzések és béli megfizetések közel díja 3 korona. Felhívások, adomá-
nyok, közértesítvények soronként 20 fillér. — Telefon 64.

A király születésnapja.

Emelkedett lélekkel sulyos tűzpróbák-
nak és ádáz tusákban kivívt győzelmek
emlékezetén épülve ülik meg ma a seregek
észak és dél csatamezőin a legfelsőbb had-
urnak születése napját. Büszke bizakodás-
nak közös érzésétől áthatva ujtják meg mai
napon Ausztria-Magyarország minden népé-
nek fegyverben álló fiai azt a hűségfoga-
dalmat, amelyet az elmúlt tizenkét hónap
alatt legjobbjai közül oly számosan pecsé-
telték meg.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Berlin, augusztus 18.

Nagy főhadiszállás jelenti:

Kowno vára összes erődével és meg-
számlálhatatlan hadianyaggal együtt, közte
jóval több mint 400 ágyúval, ma éjszaka óta
németek birtokában van. Várat legszívósabb
védelem dacára rohammal foglalták el.

Budapest, augusztus 20.

Hivatalos.

Orosz hadszíntér:

A szövetségesek Brest Litowszki előnyomulása
folytán több orosz hadsereg jelentékeny része
rendetlenül összetorlódott a vár közelében; az

ellenség, hogy a csapatoknak és vonalaknál
északkelet felé való elvonulását, ami csak kevés
átelési helyen folyhatik le, lehetővé tegye elő-
nyomulásunkkal szemben, különösen Brest Li-
towszktól nyugatra a folyó mindkét oldalán erős
ellentállást fejt ki; körülzáró csapatok északi
szárnya ennek ellenére Rokitnától keletre további
előtér állásokat kerített hatalmába. József Ferdinánd
főhercegnek a Bug és északi partjáról előretörő
csapatai pedig tegnap, sötétség beállta előtt
a Volczinnál elszáncolt ellenséget rohammal el-
űzték. Kövess tábornok csoportja felső Pulwa ellen
nyomul előre. A szövetségesek által elfoglalt
Nowogeorgiewsk bombázásában a mi nehéz mo-
zсарaink is sikeresen vettek részt.

Wladimir Wolynskynél és Kelet-Galiciában
a helyzet változatlan maradt.

Olasz hadszíntér:

A tiroli határterületen nehéz tüzérségi harcok
tovább folytak. A Folgarias felsiklon levő állásaink
ellen tegnap említett támadás alkalmával az
olaszok 200 embert veszítettek. A tenger melléki
arconval északi szakaszán tegnap reggel a Mozi
Vol és ettől a hegységtől északra emelkedő hegy-
hát ellen intézett ellenséges támadást az olaszok
nagy veszteségei közt visszaverték, ugyancsak
kudarcot vallott az olaszoknak tegnap esti és ma
reggeli kísérlete, hogy a tolemini hídfő vonalaikat
átörjék.

A görzi grófságban az ellenség helyenkint
élénk tüzérségi tüzelést folytatott s a mi tüzér-
ségünk sikerrel válaszolt. Sadradonál egy ponton
hidat össze rombolt és az ellenségnek Piesistől
keletre levő csapattömegeit bombázta.

HÖFER.

Berlin, aug. 20.

Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntéren Azgves és Soukez
között az ellenséget ma éjjel az általa tegnap el-
foglalt árokreszből elűztük. Vogézekben Schvalz-
maenben legelőll levő állásunk egy kis részét
franciák elfoglalták.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy
hadszoportja: Kownótól keletre csapataink sikeres
harcok után üldözik az ellenséget. Dawina kör-
nyékén az augustow—grodnói utig az oroszok a
Gudele Lozdztjeje Sludzienniczná vonalig hátráltak
és ott újabb ellentállást fejtettek ki. Tyokocintól
nyugatra is folyik még a harc. Gallwitz tábornok
hadserege támadását sikeresen folytatta és 10 tisztet
és 2650 főnyi legénységet elfogott és 12 géppuskát
zsákmányolt. Nowogeorgiewsk várát, az ellenség
lengyelországi utolsó támaszpontját szívós ellent-
állás után elfoglaltuk, egész megszálló őrséget,
6 tábornokot és több mint 85.000 főnyi legény-
séget, köztük tegnapi végküzdelemben ágyuk szá-
ma 700-on felülre emelkedett. Zsákmányolt egyéb
hadianyag mennyisége még nem tekinthető át.
Lipót bajor herceg hadszoportja tovább nyomul
előre. Mackensen tábornagy hadszoportja bal-
szárnyon az ellenséget a Koterka és Pulwa szakasz
mögé vetette vissza. Bugtól délre Brestlitowskkel
szemben tért nyertünk. Wladanától keletre csapa-
taink erős üldözésben elérték Pilicza környékét.

Miniszterelnökség Sajtóosztálya.

— Aki Budapestre utazik, nézze meg a
Pasaréti lövészárkot! Az ország egyetlen hadi
látványossága.

A Pasaréti Lövészárók.

— A ország egyetlen hadilátványossága. —

Néhány nappal ezelőtt Budapesten a trón-
örökös párt megnyitotta azt a lövészárk látványos-
ságot, amelyet az Augustia Alap Lányai Sándorné
ügyvezető igazgató indítványára létesített a Pa-
saréten.

Ez a lövészárk teljesen hű mása a tomasovi
harctérnek. Az oroszokkal vívott nagy háborunk
alatt a tomasovi mezőn folyt a leghosszabb ideig
tartó állóharc, hős katonáinknak idejük volt a
modern technika minden eszközét felhasználni,
kiepíteni lövészárkukat. Ennél fogva a legérdekesebb
és a legtekélyesebb lövészárkot mutatják be most
Budapesten az ország közönségének. Ez az egyet-
len hadilátványosság nemcsak a fővárosiaknak
készült, hanem az ország lakosságának, hogy
mindenki láthassa, hol harcolnak, hogyan élnek a
harctérben testvéreink, fiaink, apáink, térjeink.

Oly sokat olvassunk a lövészárkokról, a
fedezékekről, a futóárkokról, a földalatti lakások-
ról, aknamezőkről, a lövészárkok birtokért dúló
ádáz harcokról és fogalmunk sem volt eddig ezek-
ről az új harcászati eszközökről és formákról.
Most minden, az egész harctér a maga természe-
tes alakjában látható Budapesten a Pasaréti Lövész-
árkokban. Megpróbáljuk vázlatosan leírni, hogy mi
mindenből áll az a lövészárk.

A Pasaréti Lövészárk a zugligeti és hűvös-
völgyi villamos julia-utcai megállója mellett épült.
A julia utcáról lép a közönség a területre és le-
szállva a lövészárkba, nyomban igen érdekes
látványosság fogadja. Az ezredtartalek tágas föld-
alatti tanyája teljes berendezéssel, mellette az
ezredparancsnok szobája, közvetlen szomszédságá-
ban pedig a telefonközpont, amellyel a lövészárk
előretolt állásaiból lehet beszélni, sőt a messzebb

fekvő lövészárkokkal is összeköttetést tud fentar-
tani. Egymáshoz közel, külön-külön földalatti tö-
megekben sorra következnek a legénységi tartalék
őrségeinek, parancsnokának az üregei, hálófűlkéi.
Mindegyik berendezésében a valódi lövészárk
puritánságára ismerünk. Néhány lépéssel tovább
a járőr kimenetnyílásán észrevehető a fák lombja
között a megfigyelő állás. Rövid futóárkok vezet
tovább a támaszpontokhoz, amelyért sokszor hetekig
tartó elkeseredett küzdelem folyik a harctérben.
Két ilyen támaszpont van: a jobb és ball szár-
nyon. A kettőt a főlvételi állás sora köti össze.

A főlvételi állás centrumából indul ki a
keskeny futóárkok, amelyben öt-hat méternyi távol-
ságban a föld szintjéig emelkedő kerek földtömbök
nyújtanak bázist a hátráló katonáknak az üldöző
ellenség feltartóztatására. Itt helyezik el a segítő
helyeket, amelyekben a lövészárk sebesültjeinek
legelőször nyújtanak orvosi segítséget. Itt tartó-
zkodik egy földalatti barlangban a zászlóaljparancs-
nok is. Kétfelé nyílik itt a futóárkok, a jobb és
balszárny lövőhelyeire vezetve. Közben kigyó-
zárk arkon alagut folyosón kell átvergődni a tulajdon-
képpen lövészárkba. Mindenütt üregek nyílnak,
amelyekben a haditechnika minden vívmányát meg-
találjuk. Végre eljutunk a lövőhelyig. Sűrűn, egy-
más mellett erős fedezék alatt állanak a lövész-
nyílások, bennük a puskák, csak a hős harcos
hiányzik. Itt már minden lépésben üregeket talál
az ember. Ez az előretolt állás, mindennek kéznél
kell lennie. Legénységi fekvőhely, tisztai hálósza-
ba, tartalékok helyisége, telefonfülkék, fedezékek, akna-
vetők, géppégyverek, municioraktár, meg kut is
van a Pasaréti Lövészárkokban.

Sokszor hónapokat élnek át katonáink ebben
a földalatti világban, idő van bőven a társas
érintkezés és megassák a tisztai kaszinót, a le-
gényeségi pihenőt, berendezésük a földfal mellett

huzódó gyalulatlann fából összetakolt pad és kö-
zépén asztal.

Itt töltik szabad idejüket, amikor szünetel a
harc. Itt irnak haza a legények, itt születnek meg
a harci dalok, itt nyílnak ki a lövészárk poezi-
sának bájos virágai. Itt szórakoznak, tisztálko-
znak, pihennek hőseink. A lövészárk előtt drót-
sövények, buktatósodronyok huzódnak végig, rajtuk
konzerv dobozból rögtönözött csengők csúngenek,
hogy ha az éjszaka sötét leple alatt az ellenség
meg akarná lépni a lövészárkokban pihenő kato-
nákat, a buktató sodronyba ütközve a konzerv-
dobozok csöngése figyelmeztesse a figyelő őrt,
aki puskalövessel figyelmezteti a lövészárk legény-
ségét a veszedelemre.

Ezzel azonban nem merül ki a lövészárk
látványossága. Vannak még a telepen farkas-
vermek, karóakadályok, tüzérségi állás, áluteg
az ellenség megtévesztésére. Másfél óránál tovább
tart, amíg mindent megnéz a közönség a hatalmas
harctérben, amelytől függetlenül még hadi fel-
szerelési kiállítást is berendezett az Augustia-alap.

Este bemutatják a fényezőrók gyönyörű mun-
káját, amint átkutattja az ellenség lövészárkait és
megvilágítja az ellenséges hadállásokat. Ugyan-
csak bemutatják a világítópisztolyok és világító
bombák gyakorlati alkalmazását, amelynek hatása
a legzebb tüzijátékot is tulszárnyalja.

De mindezt látni kell, mert csak a maga
természetességében ismerhetjük meg a modern
háboru területi viszonyait és eszközeit.

Mindenkinek, aki Budapestre utazik, meg
kell néznie a Pasaréti Lövészárkot. Csak ennek
látása után értjük meg teljesen a hadilátványos-
kat. A lövészárkban 50 fillér a belépti díj csak,
csütörtökön 1 K.

Az egész bevétel a teljesen rokkant hősök
alapjára, a nemzet házára.

Szent István napján.

Veszprém, 1915. aug. 19.

Dicsőséges első királya és apostola a magyar nemzetnek Szent István áldassék az emlékezeted!

Te voltál az, aki kijelölted a magyar nép haladásának, boldogulásának útját. Te voltál az, aki a proféta látószemével majd ezer évvel ezelőtt már tudatára ébredtetél annak, hogy ezt az országot nemcsak a szikrázó kard, hanem az ekevas, a kasza és a kapa is egyformán erővel tudja megvédeni a legádázabb ellenségek ellen is. Te voltál az, aki nemcsak harcra edzettel népedet, de megtanítottad a földmivelésre, a termőföld kincseinek kiaknázására is.

Most látjuk ennek igazi hasznát. Most amikor erről az országról igazán el lehet mondani, hogy a népek oceanján hullámtól vert sziget s a hullámok legádázabb ostroma dacára elsüllyedni nem tudott.

Nem félünk a távoli harcterek eseményeitől sem, ott ahol Szent István hajdani népének méltó ivadékai küzdenek, biztosak lehetünk a végső győzelemről.

Szent István, első nagy királyunk s apostolunk szállj le tehát közénk égi trónusodból s vezesd népedet a te szándékaid szerint előre a győzelem, a boldogulás útján. Jövel István király Téged Magyar kíván...

Igen, kíván, kíván abban a nagy küzdelemben, a mit most a huszadi századnak minden raffineriával felfokozott önzése, brutalitása ellen viv ez az ország, a mely védővára volt hajdan a kereszténységnek, tehát a kulturának. Most ebbe a régi dicső szerepébe esett vissza Szent István birodalma, ebben kér védelmet, segítséget népének.

H I R E K.

— **Augusztus 18-ika Veszprém.** A városunkban állomásozó honvédszázadok ez évben külön katonai ünnepséggel tartották meg a király 85-ik születésnapját. Kedden este kürtösök és dobosok egy oszlaga az almasdi-uti laktanyából kiindulva, fáklyás kísérettel bejárta a város főbb utcáit. Utána a püsköki palota elé vonult s ott bibornok megyés püspök jelenlétében disztakarodást fújt. A város apraja-nagyja a szövetségesek zászlóival diszitett utcákon járt-kelt és már kilenc órán túl járt az idő, midőn oszladozni kezdett.

Augusztus 18-án reggel 21 ágyúlövéssel kezdődött az ünnepély. A keddi katonai menet újra bejárta utána a várost, miközben díszbresztöt fújt. Hét órakor az összes százados képviselője a Buzatérre sietett, hogy a mult hónapban bevonult ujoncok esküttételén jelen lehessen. Az egyházi szertartást dr. Rédei Gyula c. püspök, nagyprepost tartotta, aki a szentmise után szentbeszédet intézett a katonákhoz. Megkapó, mélyen járó gondolatokkal fejtegetve a katonai eskü szentségét és a belőle fakadó kötelezettségjelölést. A katonák megfogadottan halgatták szavait. A kitüntetettek pedig örömmel vették kifejezett elismerését vitéz magatartásuk miatt. Az esküttétel után adta át ugyanis Weidner-Diesel állomásparancsnok az ezred 25 legutóbb kitüntetettjének az érdemjeleket.

Az ezred itthon levő tisztikara és egy diszszázad résztvevő ezenkívül a székesegyházban tartott hivatalos ünnepi szentmisén.

— **A trónörökös születésnapja.** Károly Ferenc József trónörökös tegnap ünnepelte 28-ik születésnapját a legszűkebb családi körben. A főherceget táviratban és írásban az uralkodócsaládnak és más fejedelmi családnak számos tagja szívvel-erővel üdvözölte. Számos udvari és állami méltóság és a társadalom előkelő tagjai bejegyezték nevüket a kitett ivre.

— **Szent István napja Veszprém.** A nemzeti ünnep alkalmából pénteken Szent István

napján ünnepi isteni tisztelet volt a székesegyházi főtemplomban. A misét dr. Rédei Gyula c. püspök nagyprepost tartotta.

— **Személyi hírek.** Báró Hornig Károly v. b. t. t. megyéspüspök hosszas tartózkodásra Hinterbrüllbe utazott. — **Hunkár Dénés főispán** csütörtökön pár napi tartózkodásra birtokára utazott.

— **Huszonöt éves jubileum.** Bakó József országgyűlési képviselő, volt balatonkenesesi, jelenleg lakóköri ref. lelkész folyó hó 20-án ünnepelte meg Balatonkenesén lelkészkedésének huszonöt éves jubileumát. Volt hívei és barátai meleg ünnepelésben részesítették a jubilánst.

— **Széli Kálmán meghalt.** Széli Kálmán v. b. t. t. volt miniszterelnök és pénzügyminiszter, a magyar politikai és pénzügyi világ egyik kimagasló vezetője, hosszabb betegség után f. hó 16-án 73 éves korában rátohi birtokán meghalt. Széli Kálmán halála az országban mindenütt őszinte részvétet keltett. Őfelsége a király a kabinetiroda útján a következő táviratot küldte az elhunyt leányához:

Ő felsége mély sajnálattal értesült Széli Kálmán volt magyar miniszterelnök, Nagyságod édes-atyja elhunytáról és Nagyságodnak súlyos gýásza alkalmából legkegyelmesebb igaz részvétet kifejezni méltóztatik. Ő felsége az országgal együtt az elhunytban a trónt és nemzetet odaadással szolgált államférfiut gýásolja, a kinek emlékéit mindig kegyelettel fogja megőrizni. Legfelsőbb parancsra Daruváry.

A nemzeti munkapárt pedig a következő részvét táviratot küldte: Közelítünk kimagasló férfiaknak, Széli Kálmán önmagyméltóságának halála alkalmából a nemzeti munkapárt országos köre, mely részvétet fejezi ki azzal, hogy a boldogult elővülhetetlen érdemeit a pártnak minden egyes tagja kegyelettel fogja megőrizni. *Héderváry Károly* gróf pártelnök.

— **Vaskereszt egy századosnak.** A német császár ő felsége az ellenség előtt tanúsított kiváló vitéz magatartása elismerésül *Purragh Jenő* 16. honvéd gyalogezredbeli századosnak a II. osztályú vaskeresztet adományozta.

— **Kitüntetés.** Ő felsége a király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül *Kemény Pál* 7. honvéd tábori ágyúezredbeli hadnagyot a hadidiszti ményes 3. oszt. katonai érdemkeresztrel, — az ellenség előtt tanúsított vitéz eredményteljes magatartása elismerésül jessenice *Jankovich László* 7. honvéd huszárezredbeli alezredest a hadidiszti ményes 3. oszt. vaskorona renddel, — az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül nádosi *Nádasy György* u. e. ezredbeli alezredest s az ellenség előtt teljesített kitűnő és önfeláldozó szolgálata elismerésül *Vallmann Péter* 31. honvéd gyalogezredbeli tart. honvéd-segédlelkész, végül *Lakoty Vilmos* 7. honvéd tábori ágyúezredbeli tart. főhadnagyot és *Beer Ferenc* u. e. ezredbeli tart. hadnagyot a legfelső dicső elismeréssel tüntette ki.

— **Kitüntetett altisztek.** A folyó hó 18-án lefolyt katonai ünnepség alkalmával Weidner-Diesel Ernő alezredes Imeli Ferenc őrmesternek az arany vitézségi érmet, Gyeszák Ferenc fegyvermesternek, Kukonya János őrmesternek, Horváth Béla szakaszvezetőnek és Farkas Márton tizedesnek a II. o. ezüst vitézségi érmet, Takács Lajos őrvezetőnek pedig a bronzérmet tűzte a mellére leikesítő szavak kíséretében.

— **Vármegyei hatósági árszabás behozására** kapott engedélyt dr. *Véghely Kálmán* alispán, s a további megbeszélések céljából legközelebb össze fogja hívni a járásbeli főbírókat és a vármegyei gazdasági bizottsággal karöltve fogják egyes élelmi cikkek árait hatóságilag megállapítani.

— **A veszprémi szinpartoló egyesület** a héten választmányi ülést tartott *Óvári Ferenc* dr. elnöke alatt. A választmány jóváhagyta *Patek* dr. szinigazgatóval az idei szini évadra kötött szerződést s a színházat az igazgatónak átengedte. Elrendelte a választmány, hogy a veszprémi nemzeti kaszinó fűtőberendezését — mivel az egyesület kötelessége — szakértővel vizsgálassa meg az elnök s gondoskodjék a kaszinói helyiségek fűtőberendezésének használható állapotba helyezéséről.

— **Polgári hadi érdemkereszt.** A király mint a hivatalos lap jelenti, születés napja alkalmából hadi érdemkeresztet alapított olyan polgári egyének számára, akik a háborúval kapcsolatban érdemeket szereztek maguknak. A király ez alka-

lommal legfelsőbb kéziratot intézett Tisza István gróf miniszterelnökhöz és Burján István báróhoz, mint a császári és királyi Ház miniszteréhez.

— **Sziniévd Veszprém.** *Patek Béla* dr. győri szinigazgató szini-ident tartására kért engedélyt a szinpartoló egyesülettől. Az egyesület átengedte a színházat s az identy *Patek* augusztus 28-án kezdi meg. Egyelőre szeptember végéig terjedően tervezi, de ha a közönség kellő pártfogásával találkozik — az identy októberre is meghosszabbítja. *Patek* rendes és teljes létszámu szin-társulattal dolgozik, (rajta kívül csak még egy társaság működik most az országban a régi alapon) s társulatában a veszprémi közönség régi, ismert jó erői mellett neves új művészek és művésznők működnek.

— **A lisztellátás Veszprém.** A héten lejártak a veszprémi lisztjegyek, a tanács azonban intézkedett, hogy továbbra is a régi lisztjegy alapján kapja meg mindenki a lisztet, szeptember 15-ig. Ekkorra a város bevásárolja az engedélyezett gabonát s akik jelentkeztek a városnál, azok szeptember 15-től kezdve átvethetik: vagy az öket illető gabonát egyszerre, vagy az ebből előállítandó lisztet és pedig a lisztet vagy az egész mennyiséget egyszerre, vagy negyedét előre a városból, (e két esetben költség nélkül maximális áron) vagy pedig lisztjegyek ellenében hetenkint a kereskedőtől. A hetenkint vevők azonban detaili áron kapják a kereskedőtől.

— **Az állami és vármegyei alkalmazottak segítése.** A hivatalos lap pénteki száma közli a minisztérium rendeletét a háromnál több gyermekű állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottak részére a családi pótlékot helyettesítő rendkívüli évi segítség engedelmezéséről. E szerint: a családi pótlékra jogosult mindazok az alkalmazottak, a kiknek háromnál több gyermekük van, a három meghalad minden olyan gyermekük után, a ki után az alkalmazottak családi pótlékra egyébként igénye lenne, 1915 július 1-től kezdődő érvénnyel a háboru tartamára, illetve a rendelet visszavonásáig, rendkívüli évi segítséget kapnak. A rendkívüli évi segítség összege azoknál az alkalmazottaknál, a kiknek évi 600-korona családi pótlékra van igényük, minden gyermek után 200 korona, azoknál az alkalmazottaknál pedig, a kiknek évi 300 korona családi pótlékra van igényük, minden gyermek után 100 korona. Az 1912. évi XXXV. törvénycikk második szakaszában említett és a második csoport 3—9. pontjai alatt felsorolt alkalmazottak közül azok, a kiknek fizetése az évi 600 koronát meg nem haladja, ilyen rendkívüli segítséget egyáltalán nem kaphatnak. Azoknál az alkalmazottaknál, a kiknek fizetése az évi 600 koronát meghaladja, ez a rendkívüli évi segítség összesen, az említett fizetés évi 600 koronát meghaladó és föléllé 100 koronára kikerekített részének felénél több nem lehet. A rendkívüli évi segítség minden tekintetben olyan, mint a családi pótlék.

— **Gazda értekezlet.** A Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület f. hó 9-én d. e. 10 órakor előbb választmányi, azt elkövetőleg közgyűlést tartott Hunkár Dénés főispán elnöke alatt. A zárszámadás és vagyonmégleg bemutatása után örömmel veszik a gazdák tudomásul, hogy az egyesület vagyona a mult évben is 3000 koronával gyarapodott. Sajnálatlalt tapasztalja a választmány, hogy az egyesület tagjai se az idén se a mult évben nem fizették a tagdíjakat dacára annak, hogy a háboru alatt jövedelmük nem hogy csökkent volna, hanem megszorporodott. Az egyesület elhatározta, hogy a községi jegyzőket kéri fel a tagdíj behajtására. Elhatározta a választmány, hogy a vármegyei állattenyésztési segélyből 1200 koronáért fajbaromfiakat vásárol s azokat a tagok között osztja szét 5000 koronát pedig csak a jövő évre fog nagyobb számba állatdíjazásokra fordítani, mert a folyó évben tekintettel a háborura az egyesület állatdíjazásokat nem tart. Tiltakoztak a Veszprémvármegyei gazdák a székesfőváros és egyéb városok azon mozgalmá ellen, hogy a kormány által megállapított gabona határárszabás leszámítások, továbbá elhatározták, hogy felhívják a gazdasági közönség figyelmét arra, hogy a terményeiket a maximális áron alul ne adják. Sürgős felterjesztést intéznek a földmivélsügyi miniszterhez, a melyben mutatnak arra, hogy a vármegyében a gazdák csak motorosernő igénybevételel végezhetik el az ös szántást, kéri a kormányt, hogy bocssáson megyei gazdák részére motoros bészántógépeket. Felterjesztésben kérték továbbá a földmivélsügyi ministeriumot, hogy utaljon ki kellő mennyiségű

rézgálicot az őszi vetőmagvak pácolására. Siófok és Lepső község által megállapított új vásári helypénz díjszabást a választmány elfogadhatónak véleményezte. Köszönetet és elismerést szavazott a választmányra. Nagy Lajos pénztárnoknak és Jánosik Pál iradatizsnek kik a katonai szolgálatot teljesítő és Erdélyben tartzkodó ügyvezető titkár távolléte alatt az egyesület ügykezelését szorgalommal vezették.

— **Beiratások.** A veszprémi kath. főgimnáziumnál a jövő tanévre szóló felvételek és beiratások szeptember 1. 2. és 3-án tartatnak meg délelőttönként 9- és 12-ig. A beiratkozó tanulók kötelesek szülei, vagy ezek megbízottja kíséretében először az igazgatónál jelentkezni, itt a mult évi iskolai születési és újraoltási bizonyítványait bemutatni a felvétel díját (9 K.) és a tandíjnak legalább is első felét (20 K.) befizetni és azután a nyert felvételi igazolványok alapján az osztályfőnököknél beiratkozni. A mult tanév végén már felvett tanulók az igazgatónál csak a tandíj befizetése végett jelentkezzenek.

A felvételt az intézet fizikai előadó termében (II. emelet bejárat az udvar felől) történik. A beiratkozások helyét, valamint a többi tudnivalót a gimnáziumi udvar kapujára kifüggesztett hirdmény fogja közölni.

A javító vizsgálatok augusztus 30-án délelőtt 8-12-ig, a pótló, kiegészítő és magánvizsgálatok pedig 30-án és 31-én fognak megtartatni.

— **Átmeneti vasúti menetrend.** Köztudomású már, hogy a Déli Vasút fővonalán átmenetileg 10-12 napra a polgári személyforgalmat a minimálisra csökkentve menetrend lépett életbe 15-én. Illetékes helyen nyert értesülésünk szerint Székesfehérvár—Budapest és Székesfehérvár—Nagykanizsa között naponként két-két személyszállító vonat közlekedik és pedig a következő menetrend szerint:

Székesfehérvár—Budapest D. V.

	Élelm. vonat
Székesfehérvár ind. d. u.	4 ó. 17 p. éjjel
Kápolnásnyék ér. este	6 ó. 06 p. éjjel
Martonvásár ér. este	7 ó. 20 p. éjjel
Kelenföld ér. este	9 ó. 19 p. reg.
Budapest DV. ér. este	10 ó. 01 p. reg.
Budapest DV. ind. este	10 ó. 41 p. éjjel
Kelenföld ind. este	11 ó. 17 p. éjjel
Martonvásár ér. éjjel	1 ó. 54 p. reg.
Kápolnásnyék ér. éjjel	2 ó. 48 p. reg.
Székesfehérvár ér. éjjel	4 ó. 16 p. d. e.

Székesfehérvár—Nagykanizsa D. V.

	Élelm. vonat
Székesfehérvár ind. reg.	5 ó. 34 p. d. e.
Nagykanizsa ér. d. u.	4 ó. 01 p. este
Nagykanizsa ind. éjjel	4 ó. 34 p. d. u.
Székesfehérvár ér. d. u.	2 ó. 59 p. éjjel

Egyéb vasútvonalakon a menetrend semmi nemül változást nem szenved.

— **A veszprémi áll. felső keresk. iskolában** a javító vizsgálatok augusztus hó 31-én d. e. 8 órakor kezdődnek, a beiratások pedig szept. hó 1., 2., és 3-án d. e. 8 órától 12 óráig tartatnak meg a következők szerint: 1-én az alsóosztály, 2-án a középső osztály, 3-án a felső osztály tanulói iratkoznak. Azok a tanulók, kik javító vizsgálatot tesznek a tanulmányait tovább is a veszprémi áll. felső keresk. iskolában kívánják folytatni, 31-én d. u. 3 órakor kötelesek beiratkozni, mert ellenkező esetben részükre fenntartott helyre nem számíthatnak. A rendes előadások szeptember hó 4-én kezdődnek.

— **A vármegye lisztellátása.** A vármegye alispánja utasította a községi előjárásokat, hogy hatáskörükben tegyenek meg minden szükséges intézkedést a községi lisztszükségletének biztosítása érdekében. A vármegye maga részére rekvirálási jogot vagy kenyérmagutalványozást csakis abban az esetben kér ha arra szükség lesz, mindenesetre el akarja azonban kerülni a vármegye alispánja, hogy újból a tavalyi utalvány lépjen életbe. A községek előjárásai gondoskodjanak a szegény nép lisztellátásáról is, mint azt Várpalota község érdemes főjegyzőjének, Berky Józsefnek kezdeményezésére már megtette.

— **Népfőlképzési szemlék.** A 43-50 évesek mutató szemléjét Veszprém városnak a helybeliekre nézve szeptember 11., 12., 13-án, a járásbeliekre nézve szeptember 19-25-én, Devecserben tartott járásbeliekre nézve szeptember 27-28-án, Pápán a városbeliekre augusztus 23-24-én, a járásbeliekre augusztus 27-től szeptember

4-én, Enyingen a járásbeliekre szeptember 6-tól 12. napján, Zircen a járásbeliekre szeptember 30-tól október 6. napján tartják meg.

— **A hadifoglyok tovább is megmaradnak a gazdaságokban.** Sokan azt hitték, hogy a hadvezetőség csak az aratási, cseplési, szóval, a gabona betakarításának munkájára hagyja meg a gazdaságokban a hadifoglyokat. Most arról értesülünk, hogy a hadifoglyok mindaddig meghagyatnak a mezőgazdaságokban, ameddig csak a munkaerő hiányának pótlására igényelik őket. Nemcsak külső gazdasági munkát végezhetnek velük, hanem belső gazdasági s háztartási munkák is. Sok gazdaságban már beállították őket a tehénistállóba is, ahol gondozzák az állatokat fejjel a teheneket. Ehhez azonban nem értenek és több kárral jár a munkájuk, mint amennyi hasznót eredményez. Nem jól fejk a teheneket s ennek következtében a tehenek tejelőképessége hanyatlík. Vannak esetek, hogy nemcsak egy harmaddal, de felével kevesebb tejet ad az állat, szóval elromlik. Az oroszok sokkal szívesebben foglalkoznak a lovakkal, mint a szarvasmarhakkal. A tehénnek még csak elbélődnék, de az ökörről egyáltalán nem vesződnék. A legtöbb gazdaságban még téle is megtartják a hadifoglyokat, amikor ugyiszlán minden munka szünetel. Majd csak találkozik valami tennivaló télen is, mert egy jól gondozott gazdaságban télen is akad munka.

— **A női kereskedelmi szaktanfolyamba** a beiratások szeptember hó 3-án d. u. 3 órakor tartatnak meg a vár alatti iparostanonciskolában. E beiratásra kötelesek megjelenni azok a tanulók is, kik már beiratkoztak. Benyújtandó a születési és iskolai bizonyítvány, újraoltási bizonyítvány; lefizetendő a szeptemberi tandíj, 12 korona. A rendes tanítás szeptember hó 10-én d. u. 3 órakor kezdődik meg az Angolkisasszonyok egyik termében.

— **Változás a vasúti áruforgalomban.** A magyar államvasutakra részben a hadállapot folytán, részben pedig a gabonaforgalom erős föllendülése következtében olyan rendkívüli föladatak hárulnak, hogy azokat csak a legnagyobb erőfeszítésekkel képesek lebonyolítani. A máv. ennek következtében kénytelen a polgári áruforgalomban jelentősebb korlátozásokat igénybe venni. A kereskedelemügyi miniszter engedélye folytán az államvasutak igazgatósága augusztus elejétől a következő szigorításokat léptette életbe: A rakodási időt hat nappali órában állapítja meg akként, hogy a déli órák sem jelennek megszakítást. Teherárúknál az eddig engedélyezett 4 napi fekbérmentes időt negyvennyolc órára szállítja le. A kellő időben át nem vett áruk fekbérét az eddigi száz kilogrammonkénti két fillérről hat fillérré, illetőleg hat fillérről tízennyolc fillérré emelte föl. A kirakásra kötelezett felek kívánságára a vasut vállalja a kirakást és ezért a díjszabás szerinti illetéket számítja föl. A máv. végül kijelenti, hogy továbbításra szánt árukat csak a lehető elszállításig való ideiglenes megőrzésre vesz át.

— **Vetőmag beszerzés.** Az új termés értékesítése alkalmával, midőn a termés zár alá helyeztetett jogot adott a kormány rendelet a vármegyei gazdasági egyesületeknek, hogy vetőmagot vásárolhassanak. Felhívja az egyesület vezetője a gazdasági közönséget, aki őszi vagy tavaszi vetőmagot az egyesület útján óhajt vásároltatni az ezen szándékát jelentse be az egyesület titkári hivatalánál.

— **Megváltoztatta a kir. Curia** folyó évi augusztus 3-dikén hozott ítéletével a veszprémi esküdttörbíróságnak Hajós János ellen hozott ítéletét mert nem látta enyhítő körülményül fennforgni nevezett elleni büntügyben a hiányos nevelést, beismert és szegénységet, ellenben nyomtatásos súlyosított körülményt látott abban, hogy pénzszerzés vágya vitte Hajós Jánost arra, hogy 1914. október havában vejét, Mulya Mihályt, aki rövid idővel ezelőtt vette el a lányát és aki ugyiszlán egész vagyonát azonnal feleségére iratta, — a csetényi határban előbb puskával megöltte, azután doronggal agyonütötte, majd a holttestet egy ott folydogáló patak hídja alá rejtette. Az ítéletet, mely Hajós Jánost életfogytiglan tartó fegyházzal bünteti, augusztus 11-én hirdette ki a kir. törvényszék.

— **Az állami polgári iskolai** javító vizsgálatok augusztus hó 30-án és folytatólag 21-én tartatnak meg. A beiratások szeptember hóban a következők szerint: 1-én az alsóosztály, 2-én a középső osztály, 3-én a felső osztály tanulói iratkoznak. Azok a tanulók, kik javító vizsgálatot tesznek a tanulmányait tovább is a veszprémi áll. felső keresk. iskolában kívánják folytatni, 31-én d. u. 3 órakor kötelesek beiratkozni, mert ellenkező esetben részükre fenntartott helyre nem számíthatnak. A rendes előadások szeptember hó 4-én kezdődnek.

zonyítvány. Fizetendő a beírásdíj stb. fejében 4 korona és a félévi (5 K.) vagy egész évi (10 K.) tandíj. A rendes tanítás kezdődik szeptember hó 10-én.

— **Hangverseny.** A veszprémi szinpartoló egyesületnek Veszprém, a színházban 1915. évi augusztus 24-én este fél 9 órakor, a veszprémi hadbavonultak özvegyei és árva javára rendezendő hangversenynek műsora: 1. Prológ. (Melodráma.) Szövegét írta dr. Lányi Viktor; zenéjét Kurucz János, előadják a szerzők. 2. a) Hermann Schaffer. Das Haidekind. b) Robert Stolz. Der Honvédhúsár. c) Zeppler. Die Gänsehüterin. Énekli: Kinsky grófné Pálmay Ilka, zongorán kíséri Kurucz J. 3. Hubay: Carmen ábránd. Hegedűn: előadja Benkő Alice, zongorán kíséri Benkő Miksa. 4. a) Carmen operából „Toreador dal”. b) Ninon operából „Bordal”. c) Kurucz János. Oh csak még egyszer összejönnénk, Énekli Rózsa S. Lajos a m. kir. operaház tagja, zongorán kíséri Kurucz János. 5. Liszt F. XVI. magyar rapszódia. Zongorán előadja Benkő Miksa. 6. a) Gróf Forgách Béla. „Wen ich in deine Augen seh”. b) Gróf Forgách Béla. „Gedenke mein”. Énekli Kinsky grófné Pálmay Ilka, zongorán kíséri a szerző. c) Magyar nóták. Énekli Kinsky grófné Pálmay Ilka, zongorán kíséri: Kurucz János. 7. a) Moszkovszky. Guitare. b) Hubay. Plevna nóták. Hegedűn előadja: Benkő Alice, zongorán kíséri: Benkő Miksa. 8. a) Kurucz János. „Sir a nótá”. b) Gróf Forgách Béla. „Huszár nótá”. c) Gróf Forgách Béla. „Amerre a Garam vize”. d) Kurucz János. „Elűzhetsz édes”. Énekli: Rózsa S. Lajos a m. kir. operaház tagja, zongorán kíséri: Kurucz János. 9. Wacht am Rhein, Hymnus Kurucz János zongora kísérete mellett éneklék az összes művészek. Helyárak: Erkelypáholy 6 üléssel 18 K, nagypáholy 5 üléssel 15 K, kispáholy 4 üléssel 12 K, földszint 1—VI. sor 3 K, VII—X. sor és erkély 1. sor 2 K, erkély II. sor és állóhely 1 K, karzat 50 fillér. Kezdet pontban fél 9 órakor.

— **Megtámadott erdőőr.** Hofnágel Mihályné és Perger Istvánné nagydémi lakosokat megdorgálta ifjú Vági Mihály erdőőr helyettes azért, mert a fiatal tölgyfacsémek közé nem jól rakták a krumplit. Az asszonyok ezen fölbőszültek, s nekimentek kapával az erdőőrnek, akin 20 napnál hosszabb időt át gyógyult sebeket ejtettek. A kir. törvényszék mint büntető bíróság a szerdán megtartott főtárgyaláson bűnösnek mondotta ki a vádlottakat súlyos testi sértés büntetésében, s ezért Hofnágelnét 2 hónapra, Pergernét pedig 14 napi fegyházra ítélte. Az ítéletet felebezték.

— **Állandó választmányi ülés.** Veszprém vármegye állandó választmánya folyó hó 27-én ülést tart, amelyen a szeptember 13-i vármegyei közgyűlés tárgysorozatában fölvetett ügyeket fogják tárgyalni.

— **Helyettes városi hordójelző.** Pongrácz Andor veszprémi városi hordójelző hadbavonulása miatt a hordójelző teendői ellátásával Kuráth József bizatolt meg, aki működését augusztus 30-án kezdi meg.

— **Iskolakönyvek, író- és rajzszerzők bevételeiről felhívjuk olvasóink figyelmét Fodor Ferenc könyv- és papírkereskedő lapunk mai számában közölt hirdetésére.**

— **Tolvaj házicseléd.** Jakab Erzsébet házicseléd gazdájától, Penitsek Vilmos kávéstól különféle gazdasági cikkeket lopott. A veszprémi kir. törvényszék büntető tanácsa a lopásokért 1 hónapi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Egy könyvelő vagy könyvelő felvétetik Oblath Rudolf husszarnokában.**

— **Halalos késszúrás.** Lendvai Imre cigányprimás rég óta állott ellenséges viszonyban a Punci családdal, amely pár éve két tagjával önállósította magát, s az újabb Punci Feri vezetése alatt zenekart szervezett. Vasárnap éjjel a szokott estéli foglalkozás után hazament Punci Feri bandája Punciékhöz, hogy a pénzen osztozkodjanak. Azután még széjjel néztek a városban, s több vendéglőben megfordultak, míg végül reggel felé a jeruzsálemhegyi Rothauser-féle vendéglőnél megállapodtak. Utiközben találkoztak régi ellenségükkel, s itt a Kapu-utcában történt meg a szerencsétlenség, amely Lendvai Imre halálát okozta. Lendvaint a vizsgáló hatrendbeli késszúrással származó sebet constatált, amelyek közül egyik a nyakon levő főüderet vágta el. Punci Imre és Punci Feri is beismeri, hogy Lendvait késsel megsebzették, azért, mert Lendvai üldözte Punci Imrét, és

amikor Punci Feri apjának segítségére sietett mint ellőjük ellen fordult ezért önvédelemből használta zsebkését. Punci Imrét és Punci Ferit a rendőrség nyomban letartóztatta, az előzetes letartóztatást azonban a vádtanács, minthogy szökéstől nem kell tartani, s a vádlottak beismerésben vannak, megszüntette.

Anyakönyvi kimutatás.

1915. évi augusztus 14-től 1915. évi augusztus 21-ig.

Születés: Sági Sándor cipésziparos és neje Benczik Emma leánya Ilona Sarolta róm. kath. — Geiszt Lajos napszámos és neje Horváth Erzsébet fia Lajos róm. kath. — Bakos István városi rendőr és neje Názer Erzsébet leánya Erzsébet róm. kath.

Haldözs: Katona István ref. 4 hónapos. — Lendvai Imre népzeneész róm. kath. 38 éves. — Novák Mária róm. kath. 6 éves.

Házasság: Stohl István róm. kath. és Nagy Elenóra róm. kath.

„Gyógyserűen bavit a haróteron küzőknel és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köhervény, influenza, torok-, mell- és hátfájás etc. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csapóci compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Övege K. -100, 1-40, 2-

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I., Elisabethstr. 8.

Napenkénti szétválás.

Az idén nem szabad tarlót hagyni!

Ujdonság!

Most elvetve, 3 hónap alatt 7 font nehéz répát nevel. Fagyálló, tehát még augusztusban is lehet vetni.

ÓRIÁSI

ÓRIÁSI

TAKARMÁNYRÉPAMAG

tarlóföldekbe való vetésre 1/2 kg. 5 Márka, 1 kg. 9 M. Hektáronként 1 kg. szükséges.

Szállítja:

Landwirtschaftlicher Sachverständiger

Adolf Theiss, Jugenheim

== (Bergstrasse) bei Darmstadt. ==

Fontos! Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságoknak, géptulajdonosoknak kevés pénzért finom lisztet készítő malma lehet.

Uj malomjárat!

Örlőkővek, sikszitával együtt szerelve a járat nagysága szerint

finom lisztet készít óránként 20—140 kilót darál óránként 100—800 „

Tökéletes kézikaralók, svéd marokrakó és kéveköti aratógépek.

Kellner és Schanzer

Budapest, Kálmán-utca 3. sz.

Ajánljuk világhírű és kiváló magánjáró és vontatású gőz- és benzin cséplőgépeinket.

Magánjáró

kötörő- és fűrészelő-gépeket, közép és magasnyomású nyersolaj motorokat, SZALMAPRÉSEKET.

Kellner és Schanzer

Budapest, Kálmán-utca 3.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók

Elsőrendű gyártmány

Viznyomású bor- és gyümölcs-sajtók

Felül nem mult!

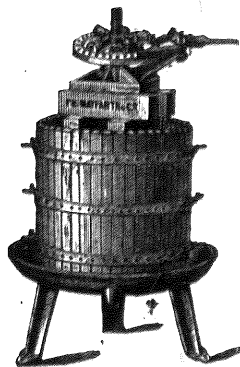
Szőlő- és gyümölcs-örlők, szüretelő berendezések

MAYFARTH PH. és TSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

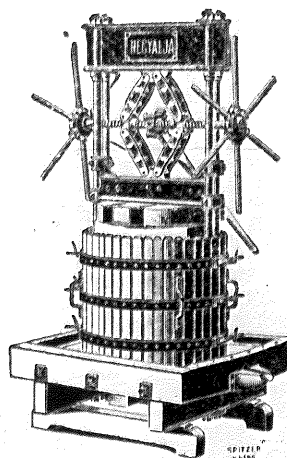

Árjegyzék ingyen. 670.

Képviselők kerestetnek.

Akinek szép kocsi vagy hintó kell, főleg, hogy a fővárosba vigye, vagy külföldi gyárosoknak, adja pénzét, mert Varjas Lajos bognár- és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hoszszu-utca (nagy hid mellett) saját házában levő villanyerőre berendezett telephén olcsó áron kaphat igen szép gazdasági kocsikat, könnyű homokfutókat, vagy elegáns kiviteltű hintókat. A telephén — amely a legújabb gépekkel van felszerelve — gyorsan és kifogástalanul készítenek minden a bognár és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonosok raktárában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikeréktől a legfinnyesebb uri hintóig. Emellett javításokat is jutányos áron eszközöl. A törekvő magyar iparos vállalatát olvasóink figyelmébe ajánljuk.

1902-ik országos gazdasági kiállítás, Pozsony: I-ös díj, aranyérem.

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításán az 1914. évi budapesti nemzetközi bor-gazdasági kiállításán aranyérem és díszoklevéllel kitüntettek.

SZILÁGYI és DISKANT

gépgyára Miskolcon.

1902-ik borászati kiállítás, Eger: I díszoklevél és aranyérem.

BORSAJTÓK.

Legjobb rendszerű „Könyök-szerkezetű”, „Kossuth”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Acélorsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói. Legújabb rendszerű, viznyomású (hidraulikus) kettős kosaru sajtók, nagyüzemi préseléshez. — Sajtóink főelőnye: A must seholsem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű kezelés! Óriási erőfelfejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzók és bogyózók!

Legjobb aluminium kuphengerű szőlőzúzógépek

1906. Nagybányai I-ös díj, díszoklevél.

1915—1916. tanévre

az összes veszprémi tanintézetekben elrendelt

legújabb kiadásu

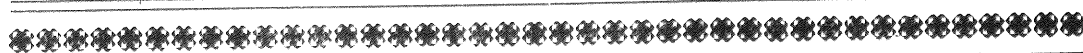
ódon tankönyvek

jó erős kötésben

a bolti ár feléért

azaz fele árban, nagy választékban kaphatók!

Uj tankönyvek

korlátlan mennyiségben raktáron vannak

FODOR FERENC

könyv-, papir- és írószerkereskedésében

Veszprém, Szabadság-tér 3.

BENZOLINE

A

BENZINT TELJESEN PÓTOLJA

MOTORTULAJDONOSOK!

Sikerült gyártmányomat annyira tökéletesíteni, hogy nem szükséges többé:

- 1) benzinnel vagy aetherrel való befecskendezés,
- 2) nem szükséges a gyújtófej melegítése,
- 3) nem kell a levegő hozzájárulását megszorítani, hanem:

BENZOLINE

minden motorhoz egyöntetűen a motoron való minden változás nélkül, kiválóan alkalmas.

BENZOLINE

használatánál a motor könnyen indul.

BENZOLINE

használatban rendkívül olcsó, átlagban 400 gramm kell óránként egy lóerőre.

Hogy ezt bebizonyítsam, gyáramban a következő rendszerű motorokat állítottam fel és tartom az érdeklődők részére állandó üzemben: 1) Climax, 2) Lux, 3) Langen & Wolf, 4) Osers & Bauer, 5) Daimler, 6) Polke, 7) Warchalovsky, 8) Benz, 9) Pohl, 10) Mayer.

Oly egyéneknek, kik magukat hatásági bizonyítvánnyal, mint komoly érdeklődőket igazolni tudják, még pedig községenként legfeljebb 3 személynek Bécsbe való utazás költségeit megtérítem.

A BENZOLINE ára egész waggonvételnél	...	...	...	110.—	korona
" " fél	...	...	...	115.—	"
kisebb vételnél	...	...	...	125.—	" helyt bécsi gyáram-

ból vashordókban szállítva, készpénzfizetés ellenében. Utánvételes rendeléseket nem eszközölök.

M. ELFER, Wien, I., Krugerstrasse 3.